

K bodu č. 9

STANOVISKO
hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja
k Návrhu záverečného účtu Košického samosprávneho kraja
za rok 2021

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Súhrnná charakteristika záverečného účtu	3
3.	Zhodnotenie záverečného účtu	5
	Rozpočtové hospodárenie	5
	Peňažné fondy	9
	Bilancia aktív a pasív	9
	Stav a vývoj dlhu	10
	Poskytnuté záruky	12
4.	Súlad záverečného účtu so zákonom o rozpočtových pravidlách	12
5.	Zverejnenie záverečného účtu	12
6.	Zhrnutie a záver	13

1. Úvod

Na rokovanie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja predkladám stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja (ďalej „stanovisko“) k predloženému Návrhu záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2021 (ďalej „návrh záverečného účtu“) na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Predložené stanovisko je vypracované na základe návrhu záverečného účtu, predloženého na ÚHK KSK dňa 30.03.2022, analýz záverečných účtov KSK predchádzajúcich rozpočtových rokov, schváleného viacročného rozpočtu na roky 2021 - 2023 a jeho úprav a predložených materiálov k vypracovaniu stanoviska.

Obsahuje súhrnnú charakteristiku záverečného účtu, zhodnotenie záverečného účtu v časti rozpočtového hospodárenia, peňažných fondov, bilancie aktív a pasív, stavu a vývoja dlhu, poskytnutých záruk, posúdenie súladu záverečného účtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, dodržanie povinnosti zverejnenia záverečného účtu a záver. Stanovisko je spracované v písomnej, tabuľkovej a grafickej forme, v štruktúre ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie na úroveň hlavnej kategórie a v štruktúre programov programového rozpočtu. Z dôvodu získania prehľadu o vývoji rozpočtových položiek uvádzam v stanovisku v grafickej forme historický vývoj ukazovateľov záverečného účtu od roku 2012 z údajov záverečných účtov KSK.

2. Súhrnná charakteristika záverečného účtu

Celkový rozpočet KSK na rok 2021 bol schválený ako vyrovnaný, v tom bežný rozpočet ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu bol vyrovnaný prebytkom bežného rozpočtu, použitím finančných fondov a úverovými zdrojmi zahrnutými v príjmových finančných operáciách.

V priebehu rozpočtového roka boli vykonané 3 úpravy rozpočtu na základe rozhodnutia Zastupiteľstva KSK (na 24. rokovaní Zastupiteľstva KSK (ďalej „ZKSK“) konaného dňa 26.04.2021, 26. rokovaní Zastupiteľstva KSK konaného dňa 23.08.2021 a 28. rokovaní Zastupiteľstva KSK konaného dňa 13.12.2021), ktorými boli vykonané zmeny bežného a kapitálového rozpočtu, ako aj zmeny v príjmových finančných operáciách. Okrem uvedených úprav rozpočtu bol rozpočet KSK upravený aj samostatnými uzneseniami ZKSK, a to Uznesenie KSK č. 511/2021 (návratná finančná výpomoc pre Sociálny podnik KSK, s.r.o., r.s.p.), Uznesenie KSK č. 567/2021 (humanitárna pomoc pre Juhomoravský kraj), Uznesenie KSK č. 621/2021 (presun z programu – poskytnutie dotácie pre Nadáciu KSK).

V zmysle schválených zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja bolo vykonaných 15 úprav rozpočtu schválených predsedom KSK.

Okrem uvedených úprav boli vykonané aj úpravy bežného a kapitálového rozpočtu uskutočnené z dôvodu prijatia finančných prostriedkov z účelových dotácií, darov, grantov a projektov z fondov EÚ, ktoré nepodliehajú schváleniu v zmysle § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zvýšenie bežných a kapitálových príjmov bolo plne premietnuté do zvýšenia bežných a kapitálových výdavkov, čo znamená, že tieto úpravy nemali vplyv na celkový výsledok rozpočtového hospodárenia.

Po všetkých zmenách vykonaných na základe rozhodnutí Zastupiteľstva KSK, zmenách schválených predsedom KSK a zmenách vykonaných zo zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol upravený bežný rozpočet v príjmovej časti na sumu 240 836 063 eur a vo výdavkovej časti na sumu 236 885 485 eur. Kapitálový rozpočet v príjmovej časti bol upravený na sumu 24 584 793 eur a vo výdavkovej časti na sumu 138 115 784 eur. Príjmové finančné

operácie boli upravené na sumu 116 747 850 eur a výdavkové finančné operácie na sumu 7 167 437 eur. Celkový rozpočet KSK na rok 2020 po zmenách bol schválený ako vyrovnaný.

Vývoj základných rozpočtových vzťahov podľa údajov záverečného účtu Košického samosprávneho kraja na roky 2019 až 2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 1

v eur

Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Rozdiel (2021-2020)	Index 2021/2020	Index 2021/2019
Príjmy rozpočtu KSK	223 076 574	228 687 485	236 753 400	8 065 915	1,035	1,061
bežné príjmy	218 710 274	222 871 958	234 348 532	11 476 574	1,051	1,072
kapitálové príjmy	4 366 300	5 815 527	2 404 868	-3 410 659	0,414	0,551
Výdavky rozpočtu KSK	200 738 024	215 114 302	229 456 608	14 342 306	1,067	1,143
bežné výdavky	186 467 798	190 418 705	206 412 469	15 993 764	1,084	1,107
kapitálové výdavky	14 270 226	24 695 597	23 044 139	-1 651 458	0,933	1,615
Prebytok (+)/schodok (-) bežného rozpočtu	32 242 476	32 453 253	27 936 063	-4 517 190	0,861	0,866
Prebytok (+)/schodok (-) kapitálového rozpočtu	-9 903 926	-18 880 070	-20 639 271	-1 759 201	1,093	2,084
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu	22 338 550	13 573 183	7 296 792	-6 276 391	0,538	0,327
Príjmové finančné operácie	19 870 959	53 726 697	50 047 059	-3 679 638	0,932	2,519
príjmy z predaja majetkových účastí		0	0	0		
zostatok prostr. z predch.rokov	2 053 823	8 830 705	28 566 985	19 736 280	3,235	13,909
prevod prostriedkov z peňažných fondov	6 938 005	17 714 746	11 534 460	-6 180 286	0,651	1,663
iné príjmové fin.operácie	21 073	179 975	715 394	535 419	3,975	33,948
prijaté bankové úvery	858 058	77 880	4 230 220	4 152 340	54,317	4,930
prijaté bankové úvery od zahraničnej fin.inšt.	10 000 000	0	5 000 000	5 000 000		0,500
prijaté návratné finančné výpomoci z MF SR		26 923 391	0	-26 923 391		
Výdavkové finančné operácie	2 774 433	3 679 366	3 898 082	218 716	1,059	1,405
úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci	0	400 000	1 330 000	930 000	3,325	
splácanie tuz. istiny úveru	910 104	1 398 616	0	-1 398 616		
splácanie zahraničnej fin. inštitúcie	1 810 737	1 810 737	1 810 737	0	1,000	1,000
účasť na majetku	50 000	38 038	10 000	-28 038	0,263	0,200
ostatné výdavkové fin.operácie	3 592	31 975	747 345	715 370	23,373	208,058
Príjmy rozpočtu vrátane FO	242 947 533	282 414 182	286 800 459	4 386 277	1,016	1,181
Výdavky rozpočtu vrátane FO	203 512 457	218 793 668	233 354 690	14 561 022	1,067	1,147
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	39 435 076	63 620 514	53 445 769	-10 174 745	0,840	1,355

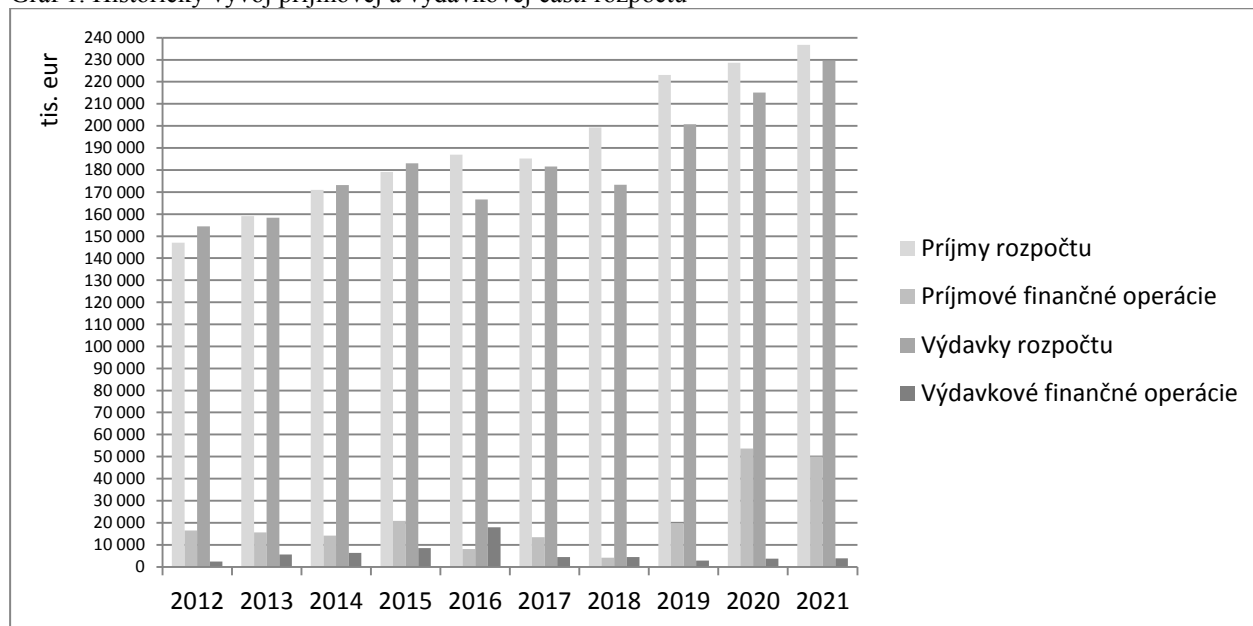
Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Rozdiel (2020-2019)	Index 2020/2019	Index 2020/2018
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	39 435 076	63 620 514	53 445 769	-10 174 745	0,840	1,355
vylúčenie finančných operácií	-17 096 526	-50 047 331	-46 148 977	3 898 354	0,922	2,699
▪ vylúčenie príjmových FO	-19 870 959	-53 726 697	-50 047 059	3 679 638	0,932	2,519
▪ vylúčenie výdavkových FO	2 774 433	3 679 366	3 898 082	218 716	1,059	1,405
zahrnutie časového rozlíšenia a ostatné úpravy	-188 283	-1 906 105	1 549 072	3 455 177	-0,813	-8,227
▪ zmena stavu pohľadávok	2 842 860	-2 353 846	2 997 400	5 351 246	-1,273	1,054
▪ zmena stavu záväzkov	3 031 143	-447 741	1 448 328	1 896 069	-3,235	0,478
▪ iné zmeny	0	0	0	0		
Prebytok (+)/schodok (-) metodika EÚ	22 150 267	11 667 078	8 845 864	-2 821 214	0,758	0,399

Poznámka: FO – finančné operácie

Po odpočítaní príjmových a výdavkových finančných operácií od celkového rozpočtu, ktorý je v rozpočtovom roku 2021 prebytkový, je vykázaný prebytok rozpočtu (bežného a kapitálového rozpočtu spolu) v sume 7 296 792 eur. Po zahrnutí časového rozlíšenia a ostatných úprav je na aktuálnej báze (metodika ESA 2010) vykázaný výsledok rozpočtu prebytok v sume 8 845 864 eur.

Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu od roku 2012 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 1. Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu

3. Zhodnotenie záverečného účtu

3.1. Rozpočtové hospodárenie

Prehľad plnenia bežných príjmov a kapitálových príjmov v rozpočtovom roku 2020 a 2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 2

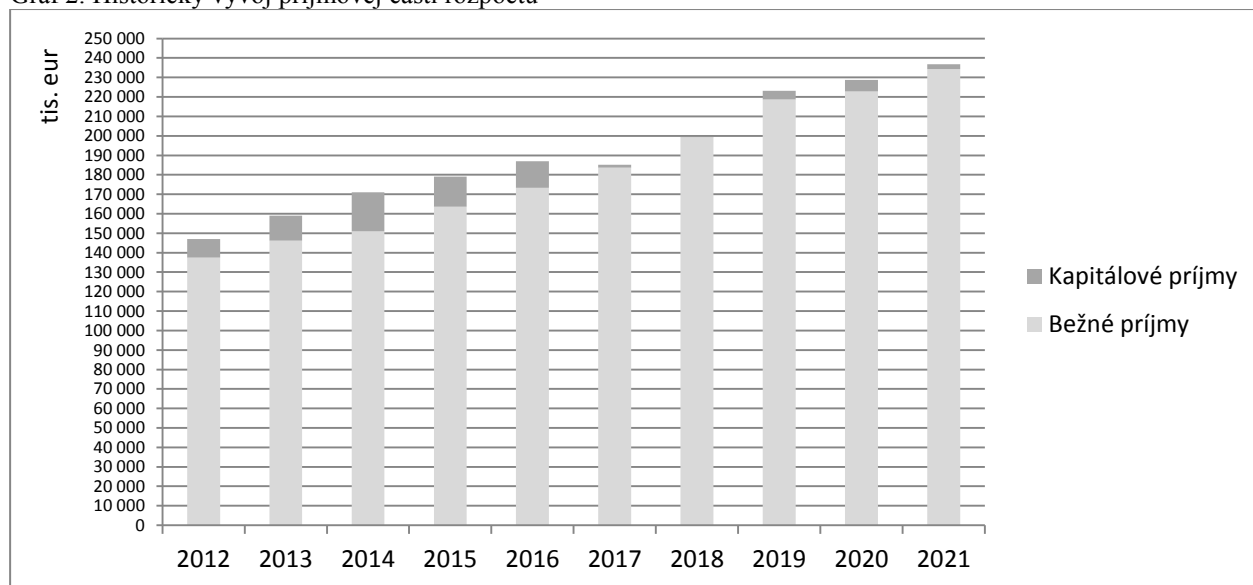
v eur

Názov ukazovateľa	Rok 2020				Rok 2021				
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Index (skut./rozp.)	Podiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel (skut.-rozp.)	Index (skut./rozp.)	Podiel
Príjmy rozpočtu celkom	243 744 879	228 687 485	0,938	100,0%	265 420 856	236 753 400	-28 667 456	0,892	100,0%
daňové príjmy	119 871 691	125 486 839	1,047	54,9%	125 213 565	130 933 696	5 720 131	1,046	55,3%
nedaňové príjmy	14 262 617	11 929 460	0,836	5,2%	15 977 475	15 030 191	-947 284	0,941	6,3%
granty a transfery	109 610 571	91 271 186	0,833	39,9%	124 229 816	90 789 513	-33 440 303	0,731	38,3%
Bežné príjmy	228 413 082	222 871 958	0,976	100,0%	240 836 063	234 348 532	-6 487 531	0,973	100,0%
daňové príjmy	119 871 691	125 486 839	1,047	56,3%	125 213 565	130 933 696	5 720 131	1,046	55,9%
nedaňové príjmy	14 257 617	11 682 655	0,819	5,2%	15 973 291	14 997 160	-976 131	0,939	6,4%
granty a transfery	94 283 774	85 702 464	0,909	38,5%	99 649 207	88 417 676	-11 231 531	0,887	37,7%
Kapitálové príjmy	15 331 797	5 815 527	0,379	100,0%	24 584 793	2 404 868	-22 179 925	0,098	100,0%
nedaňové príjmy	5 000	246 805	49,361	4,2%	4 184	33 031	28 847	7,895	1,4%
granty a transfery	15 326 797	5 568 722	0,363	95,8%	24 580 609	2 371 837	-22 208 772	0,096	98,6%

Podľa údajov záverečného účtu celkové príjmy za rok 2021 boli rozpočtované v sume 265 420 856 eur. Skutočné plnenie bolo v sume 236 753 400 eur, čo predstavuje neplnenie celkových príjmov oproti rozpočtu o 28 667 456 eur (neplnenie bežných príjmov o 6 487 531 eur a kapitálových príjmov o 22 179 925 eur). Všeobecne možno konštatovať, že výrazným zdrojom v nenaplnení plánovaných príjmov sú transferové platby na projekty z fondov EÚ a ŠR SR.

Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu od roku 2012 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 2. Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu

Prehľad čerpania bežných výdavkov a kapitálových výdavkov v rozpočtovom roku 2020 a 2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 3

v eur

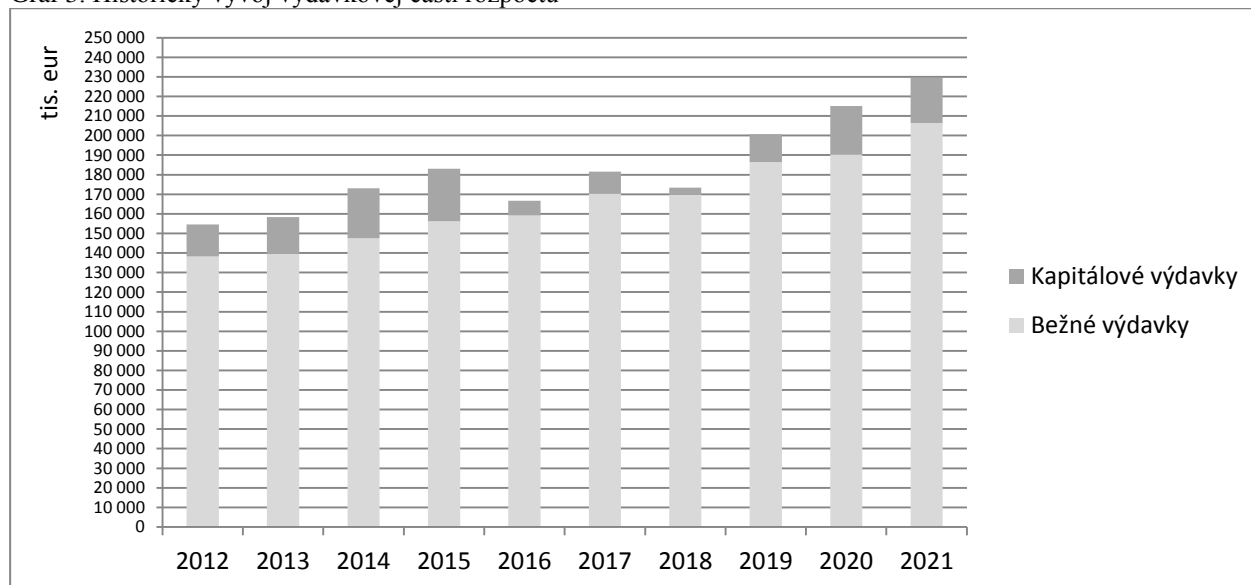
Názov ukazovateľa	Rok 2020				Rok 2021				
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Index (skut./rozp.)	Podiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	Index (skut./rozp.)	Podiel
Výdavky rozpočtu celkom	329 617 895	215 114 302	0,653	100,0%	375 001 269	229 456 608	-145 544 661	0,612	100,0%
bežné výdavky	223 583 460	190 418 705	0,852	88,5%	236 885 485	206 412 469	-30 473 016	0,871	90,0%
kapitálové výdavky	106 034 435	24 695 597	0,233	11,5%	138 115 784	23 044 139	-115 071 645	0,167	10,0%

Podľa údajov záverečného účtu výdavky za rok 2021 boli rozpočtované v sume 375 001 269 eur. Skutočne boli vyčerpané rozpočtové prostriedky v sume 229 456 608 eur, čo predstavuje nižšie čerpanie výdavkov oproti rozpočtu v sume 145 544 661 eur (v tom nižšie čerpanie bežných výdavkov v sume 30 473 016 eur a nižšie čerpanie kapitálových výdavkov v sume 115 071 645 eur).

Nižšie výdavky oproti rozpočtu vo významnej miere súvisia s čerpaním transferov na projekty z fondov EÚ a ŠR. Keďže nebola naplnená príjmová stránka, čerpaním transferov na projekty z fondov EÚ a ŠR, súčasne neboli čerpané ani výdavky súvisiace s uvedenými transferovými príjmami, a to tak v bežných, ako aj kapitálových výdavkoch. Nie tak významná suma nečerpaných kapitálových výdavkov je identifikovaná aj v súvislosti s nečerpaním plánovaných kapitálových výdavkov, tak z vlastných zdrojov, ako aj úverových zdrojov vo všetkých odvetviach.

Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu od roku 2012 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 3. Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu

Rozdiel medzi príjmami a výdavkami (bez finančných operácií) v rozpočtovom roku 2021 je kladný, t.j. prebytok rozpočtu 7 296 792 eur. Počas rozpočtového roka boli uskutočnené príjmové finančné operácie a výdavkové finančné operácie. Finančné operácie sa uskutočňujú mimo príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu vyššieho územného celku. Celkový výsledok hospodárenia, vrátane finančných operácií, predstavuje prebytok v sume 53 445 769 eur, pričom je potrebné zdôrazniť, že tento prebytok je výrazne ovplyvnený aj okruhom finančných operácií, t.j. zostatkom z nepoužitých finančných prostriedkov z finančných operácií.

Vyčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia podľa jednotnej metodiky platnej pre Európsku úniu (ESA 2010) je uvedené v textovej časti záverečného účtu. Vyčíslenie vychádza z rozdielu príjmov a výdavkov bežného rozpočtu a kapitálového rozpočtu na hotovostnom princípe, bez finančných operácií, ktorý je kladný, t.j. prebytok v sume 7 296 792 eur a zmeny stavu pohľadávok a záväzkov (transformácia na akruálny princíp). Zmena stavu záväzkov ku koncu roka 2021 je vykazovaná podľa údajov z účtovníctva v sume + 1 448 328 eur (medziročné zvýšenie stavu) a zmena stavu pohľadávok + 2 997 400 eur (medziročné zvýšenie stavu). Prebytok hospodárenia podľa metodiky ESA 2010 je v sume 8 845 864 eur (7 296 792 - 1 448 328 + 2 997 400).

Výsledok rozpočtového hospodárenia, vyčíslený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, sa upravuje o účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu. Pre reálne vyčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia na hotovostnom princípe s jeho nadväznosťou na stav finančných prostriedkov na rozpočtových bankových účtoch je nutné uvažovať aj s finančnými operáciami, ktoré majú vzťah k výdavkom (výdavky kryté príjmovými finančnými operáciami), ako aj vzťah k príjmom (príjmy použité na výdavkové finančné operácie, napr. splácanie úverov).

Prebytok rozpočtového hospodárenia na hotovostnom princípe je vykázaný v sume 27 046 659 eur, ktorý je navrhnutý na rozdelenie prídelom do rezervného fondu a ďalších dvoch peňažných fondov.

Čerpanie rozpočtu výdavkov KSK za rok 2021 v programoch a vyhodnotenie stanovených cieľov a ukazovateľov je spracované za každý program a podprogram a je uvedené v časti 3. záverečného účtu.

Prehľad čerpania výdavkov podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 4

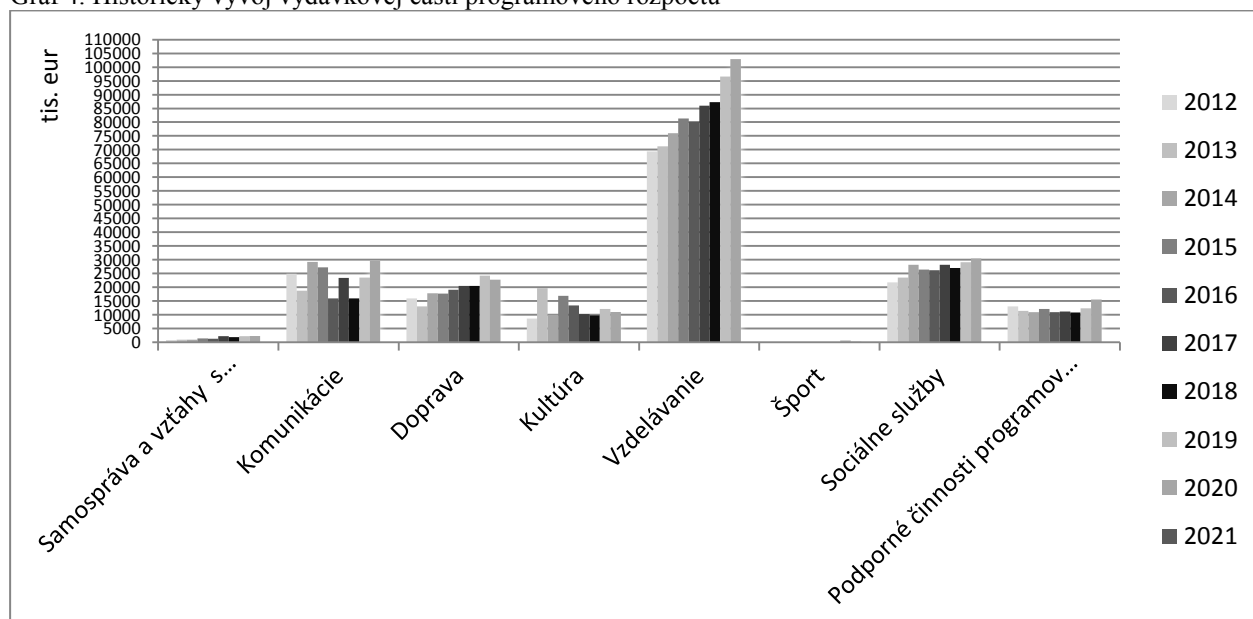
v eur

Program rozpočtu	Rok 2020				Rok 2021				
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Index (skut./rozp.)	Podiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	Index (skut./rozp.)	Podiel
SPOLU	329 617 895	215 114 302	0,653	100,0%	375 001 269	229 456 608	-145 544 661	0,612	100,0%
1. Samospráva a vzťahy s verejnosťou	2 773 669	2 352 467	0,848	1,1%	4 477 310	3 465 237	-1 012 073	0,774	1,5%
2. Komunikácie	74 707 951	29 687 569	0,397	13,8%	107 311 060	32 411 577	-74 899 483	0,302	14,1%
3. Doprava	22 758 796	22 758 796	1,000	10,6%	26 284 381	26 279 203	-5 178	1,000	11,5%
4. Kultúra	18 805 696	11 059 748	0,588	5,1%	21 906 249	11 756 024	-10 150 225	0,537	5,1%
5. Vzdelávanie	126 089 099	102 982 742	0,817	47,9%	129 063 809	105 867 974	-23 195 835	0,820	46,1%
6. Šport	4 811 444	284 843	0,059	0,1%	5 696 789	234 226	-5 462 563	0,041	0,1%
7. Sociálne služby	41 146 067	30 446 104	0,740	14,2%	44 371 818	32 663 910	-11 707 908	0,736	14,2%
8. Podporné činnosti programov KSK	38 525 173	15 542 033	0,403	7,2%	35 889 853	16 778 457	-19 111 396	0,467	7,3%

Celkové výdavky boli vo vzťahu k rozpočtu čerpané v najvyššej úrovni v programe 3. Doprava, a to takmer na 100 %, v programe 5. Vzdelávanie na 82 % a v programe 1. Samospráva a vzťahy s verejnosťou na 77,4 %. Naopak, najnižšie čerpanie oproti rozpočtu bolo vykázané v programe 6. Šport na 4,1 % a v programe 2. Komunikácie na 30,2 %.

Historický vývoj výdavkovej časti programového rozpočtu od roku 2012 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 4. Historický vývoj výdavkovej časti programového rozpočtu

Hodnotenie plnenia programového rozpočtu pozostáva zo slovného vyhodnotenia ukazovateľov a číselných údajov o rozpočtovaných výdavkoch a skutočného čerpania bežných a kapitálových výdavkov podľa programov a niektorých podprogramov.

Plánované hodnoty merateľných ukazovateľov, ukazovateľov výsledku aj ukazovateľov výstupu, sú uvedené v tabuľkovej forme, čo prispieva k prehľadnosti. Je uvádzaná plánovaná hodnota merateľného ukazovateľa za hodnotený rok, hodnota skutočná (vyhodnotenie roka), ako aj hodnota ukazovateľa za rok predchádzajúci roku hodnotenému. Prezentáciou hodnôt merateľných ukazovateľov v uvedenej forme a štruktúre došlo k reflektovaniu na odporúčania z predošlých odborných stanovísk hlavného kontrolóra, ako aj na odporúčania vyplývajúce zo zistení NKÚ SR, čo možno hodnotiť pozitívne.

3.2. Peňažné fondy

Košický samosprávny kraj má v zmysle § 15 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vytvorené okrem obligatórneho rezervného fondu aj 2 fakultatívne peňažné fondy (fond udržateľnosti projektov a fond na výdavky a výdavkové finančné operácie).

V roku 2021 bol zdrojom tvorby peňažných fondov prebytok rozpočtu predošlého rozpočtového roka 2020. Čerpanie bolo realizované z rezervného fondu a fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie.

Prehľad o tvorbe a použití prostriedkov peňažných fondov KSK je uvedený v textovej časti návrhu záverečného účtu pod bodom č. 10. Tvorba a použitie peňažných fondov KSK v roku 2021.

3.3. Bilancia aktív a pasív

Bilancia aktív a pasív k 31.12.2021 je prezentovaná v textovej a tabuľkovej časti záverečného účtu. Samostatne sú uvedené súvahy Úradu KSK, rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií v tabuľkovej časti k Záverečnému účtu KSK za rok 2021 v tabuľkách č. 25. až 27. Vybrané časti súvahových položiek sumárne a za Úrad KSK, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie sú uvedené za rok 2021 a za rok 2020 v bilancii aktív a pasív KSK k 31.12.2021 v tabuľkovej časti návrhu záverečného účtu, v tabuľke č. 31.

Majetok je tvorený neobežným majetkom (dlhodobý majetok), obežným majetkom a časovým rozlíšením. Stranu pasív (zdroj krytia majetku) tvoria vlastné zdroje, cudzie zdroje a časové rozlíšenie.

Tabuľka č. 5

v tis. eur

Názov ukazovateľa	Rok 2021				Rok 2020
	Úrad KSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie	Spolu	Spolu
Dlhodobý majetok (DM)	35 847	68 698	150 066	254 611	243 555
vlastné imanie (VI)	203 675	715	4 023	208 413	192 044
dlhodobé záväzky	96	388	167	651	503
dlhodobé úvery	40 140			40 140	36 256
<i>účet 384 VBO - DM financovaný kapitálovým transferom *</i>	82 197	10 990	9 387	102 574	94 713
Spolu zdroje krytia DM	326 108	12 093	13 577	351 778	323 516
Krytie DM dlhodobým zdrojom v tis. €				v plnej sume	v plnej sume
Krytie DM dlhodobým zdrojom v %				138,16%	132,83%

Poznámka: * Špecifikom účtovania vo verejnej správe je účtovanie o transferových platbách. Dlhodobý majetok je okrem vlastných zdrojov a cudzích zdrojov návratných (napr. úvery) obstarávaný aj z nenávratných zdrojov financovania, napr. dary, dotácie, granty z projektov financovaných NFP (prostriedky EÚ fondov). Dlhodobý majetok obstaraný z nenávratných zdrojov je v pasivách krytý účtom časového

rozlíšenia – účet výnosov budúcich období (VBO). Pre účely analýzy boli z dostupných údajov záverečného účtu použité celkové zostatky účtov 384, pričom je možné, že v individuálnych súvahách nereprezentujú tieto zostatky len zúčtovanie kapitálových transferov v sume odpisov. Vzhľadom na predpoklad významnosti predmetných kapitálových transferov na týchto účtovných prípadoch boli pre účely analýzy použité sumy, ako je uvedené.

Dlhodobý majetok je plne krytý dlhodobými zdrojmi krytia majetku na úrovni 138,16 %, teda bilančné pravidlo je možné hodnotiť pozitívne.

Celkový stav záväzkov (okrem rezerv, zúčtovania medzi subjektmi verejnej správy, bankových úverov a časového rozlíšenia) a ich vývoj je uvedený v nasledujúcej tabuľke v tis. eur.

Tabuľka č. 6

Názov ukazovateľa	Rok 2021				Rok 2020 Spolu	Rozdiel (2021 - 2020)	Index (2021 / 2020)
	Úrad KSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie	Spolu			
dlhodobé záväzky	96	388	167	651	503	148	1,294
krátkodobé záväzky	4 680	11 190	5 783	21 653	17 964	3 689	1,205
Spolu	4 776	11 578	5 950	22 304	18 467	3 837	1,208

Medziročným porovnaním dlhodobých záväzkov i v prípade krátkodobých záväzkov bol zaznamenaný vzostup, výraznejší pri krátkodobých záväzkoch.

Medziročný nárast záväzkov bol identifikovaný vo všetkých hodnotách ukazovateľa, t.j. tak v krátkodobých ako aj dlhodobých záväzkoch a rovnako v rozpočtových organizáciách, príspevkových organizáciách, aj na Úrade KSK. Najvyššia diferencia je pri krátkodobých záväzkoch v príspevkových organizáciách, tak v nominálnej hodnote (1 931 tis. eur), ako aj v relatívnej hodnote – medziročný nárast o 50,12 %. V rozpočtových organizáciách je to o nárast o 1 100 tis. eur (+10,9 %), na Úrade KSK nárast o 658 tis. eur (+16,36 %).

3.4. Stav a vývoj dlhu

KSK vykazuje ku koncu roka 2021 stav dlhu spolu v sume 72 409 tis. eur, z toho:

- istina úveru od Európskej investičnej banky (EIB) v sume 26 256 tis. eur,
- istina úveru od Európskej investičnej banky (EIB 2) v sume 15 000 tis. eur,
- istina úveru od SLSP (na EÚ fondy, 12 mil. rámec) – termínovaný úver v sume 3 535 tis. eur,
- istina úveru od SLSP (na EÚ fondy, 12 mil. rámec) – splátkový úver v sume 646 tis. eur,
- istina úveru od SLSP (na cesty, 5 mil. rámec) v sume 49 tis. eur,
- istina návratnej finančnej výpomoci od MF SR v sume 20 000 tis. eur,
- istina návratnej finančnej výpomoci od MF SR v sume 6 923 tis. eur,
- dlhodobé záväzky z investičných dodávateľských úverov v sume 0 eur (nula eur),
- ručiteľské záväzky v sume 0 eur (nula eur).

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania, a teda aj hodnotenie celkového dlhu samosprávneho kraja, sú legislatívne upravené v ustanovení § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Celkovým dlhom samosprávneho kraja sa rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov vyššieho územného celku.

Do celkovej sumy dlhu vyššieho územného celku podľa odseku 7 sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu, z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania, z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky

a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí, aj ak vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

KSK vykazuje ku koncu roka 2021 stav celkového dlhu v zmysle § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v sume 68 874 tis. eur.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 15 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je hlavný kontrolór povinný sledovať počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu KSK. Dosiahnutie hranice celkovej sumy dlhu ku skutočným bežným príjmom predchádzajúceho rozpočtového roka (1. hranica 50 % a nedosiahne 58 %, 2. hranica 58 % a nedosiahne 60 %, 3. hranica 60 % a viac) je hlavný kontrolór povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.

Monitoring dlhu sa v roku 2021 realizoval na štvrťročnej báze formou vykonania tematických kontrol na Úrade KSK. Ukazovateľ zadlženosti, t.j. celková suma dlhu KSK ku skutočným bežným príjmom predchádzajúceho rozpočtového roka, spĺňal v hodnotenom období zákonom ustanovené limity. Stav a vývoj dlhu KSK je publikovaný v tabuľkovej aj grafickej forme na webovom sídle KSK.

<https://web.vucke.sk/sk/samosprava/kontrola/monitoring-dlhu/>

Prehľad o stave dlhu na základe monitoringu dlhu realizovaného hlavným kontrolórom na základe vykonaných tematických kontrol na zistenie stavu dlhu je uvedený v nasledujúcej tabuľke v tis. eur.

Tabuľka č. 7

v tis. eur

Názov ukazovateľa	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rozdiel (2021-2020)	Index 2021/2020	Index 2021/2019
Bežné príjmy predchádzajúceho rozp.roka	199 128	218 710	222 872	4 162	1,019	1,119
úver EIB	39 890	38 067	41 256	3 189		
úver SLSP - splátkový aj termínovaný úver	1 321	0	4 230	4 230		
návratná finančná výpomoc z MF SR	0	26 923	26 923	0		
dlhod.závazky z dodávateľský úverov (PPP)	0	0	0	0		
ručiteľské záväzky	0	0	0	0		
Suma dlhu	41 211	64 990	72 409	7 419	1,114	1,757
Ukazovateľ zadlženosti	20,70%	29,72%	32,49%	0,03	1,093	1,570
úver EIB	39 890	38 067	41 256	3 189		
úver SLSP - splátkový úver	731	0	695	695		
návratná finančná výpomoc z MF SR	0	26 923	26 923	0		
dlhod.závazky z dodávateľský úverov (PPP)	0	0	0	0		
ručiteľské záväzky	0	0	0	0		
Suma dlhu podľa § 17 zákona 583/2004 Z.z.	40 621	64 990	68 874	3 884	1,060	1,696
Ukazovateľ zadlženosti § 17 zákona 583/2004 Z.z.	20,40%	29,72%	30,90%	0,01	1,040	1,515

Poznámka: Vzhľadom na úverové podmienky dohodnuté v uzatvorenej úverovej zmluve so SLSP z roku 2011, s poukázaním na § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, sa pre účely stanovenia celkového dlhu započítala suma záväzného úverového rámca (splátkový úver). Nezaväzná časť úverového rámca (termínovaný úver) je zahrnutá v rámci záväzkov z úverov na zabezpečenie predfinancovania projektov EÚ, ktoré sa nezapočítavajú do celkového dlhu pre účely splnenia podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania podľa citovaného zákona (§ 17).

3.5 Poskytnuté záruky

Košický samosprávny kraj v rozpočtovom roku 2021, podľa predloženého výkazu FIN 6-04 za Úrad KSK k 31.12.2021, neposkytol žiadnu záruku.

4. Súlad záverečného účtu so zákonom o rozpočtových pravidlách

Záverečný účet je tvorený textovou časťou, ktorá prezentuje informácie o hospodárení Košického samosprávneho kraja za rok 2021, vrátane hodnotenia plnenia programov a tabuľkovou časťou k záverečnému účtu.

Textová časť obsahuje schválený rozpočet a jeho zmeny, plnenie rozpočtu príjmov a čerpanie rozpočtu výdavkov podľa programov a vyhodnotenie stanovených cieľov a ukazovateľov jednotlivých programov, rekapituláciu čerpania rozpočtu, návrh na rozdelenie celkového prebytku hospodárenia KSK, prehľad o stave a vývoji dlhu KSK, majetok a záväzky KSK, správu o hospodárení príspevkových organizácií, vrátane údajov o ich podnikateľskej činnosti, údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti rozpočtových organizácií a tvorbu a použitie peňažných fondov KSK.

Predložený záverečný účet sa vecne zaoberá a prezentuje údaje ustanovené v § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, a to údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií, údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti a hodnotenie plnenia programov.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa VZN v členení podľa jednotlivých príjemcov je v zmysle § 16 ods. 5 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou záverečného účtu, ak vyšší územný celok nezverejňuje tieto údaje iným spôsobom.

Informácie o dotáciách poskytnutých podľa VZN sú zverejnené na webovom sídle KSK.
<https://web.vucke.sk/sk/uradna-tabula/povinne-informacie/dotacie/rok/schvalene-neschvalene-dotacie-rok-2021.html>

V záverečnom účte je prezentované plnenie príjmov a čerpanie výdavkov, ktoré nepresiahlo limity výdavkov schváleného a upraveného rozpočtu. Pri čerpaní rozpočtu boli dodržané princípy vyrovnanosti, resp. krytia schodku rozpočtu.

Záverečný účet obsahuje údaje podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov sú v členení požadovanom podľa rozpočtovej klasifikácie vydané Ministerstvom financií SR (opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v platnom znení) a v rozsahu a miere podrobnosti určenej Zastupiteľstvom KSK v zásadách tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja. Údaje o čerpaní výdavkov podľa programov sú v členení podľa schváleného rozpočtu v programoch.

5. Zverejnenie záverečného účtu

V zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov musí byť návrh záverečného účtu pred jeho schválením najmenej 15 dní verejne prístupný, aby sa mohli o ňom vyjadriť obyvatelia samosprávneho kraja, ako aj osoby podľa § 3 ods. 3 citovaného zákona.

Záverečný účet bol dňa 08.04.2022 zverejnený v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, čím bola dodržaná povinnosť zverejnenia záverečného účtu pred jeho schválením najmenej 15 dní. Návrh záverečného účtu bol zverejnený na webovom sídle KSK v časti Úradná tabuľa/Financie/Záverečný účet.

<https://web.vucke.sk/sk/uradna-tabula/financie/>

6. Zhrnutie a záver

Zmeny rozpočtu schválené Zastupiteľstvom KSK a zmeny vykonané na základe rozpočtových opatrení predsedu KSK boli realizované v súlade so zásadami tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja. Pri čerpaní rozpočtu boli dodržané záväzné ukazovatele rozpočtu a princípy vyrovnanosti, resp. krytia schodku rozpočtu.

Celkový rozpočet za rok 2021 je vykázaný ako prebytkový. Po odpočítaní príjmových a výdavkových finančných operácií je vykázaný prebytok rozpočtu (len bežného a kapitálového rozpočtu spolu) v sume 7 296 792 eur. Po zahrnutí časového rozlíšenia a ostatných úprav je na akruálnej báze (metodika ESA 2010) vykázaný prebytok rozpočtu v sume 8 845 864 eur.

Neplnenie plánovaného čerpania kapitálových výdavkov je slabšou stránkou rozpočtového hospodárenia, preto do budúcnosti odporúčam zrealizovať rozpočtovanie kapitálových výdavkov, prípadne aj úpravu rozpočtovaných kapitálových výdavkov počas rozpočtového roka na úroveň reálnej očakávanej skutočnosti v zmysle platných zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja. Predkladaný zoznam investícií by mal zohľadňovať, okrem iného, celkový stav ich rozostavanosti a aj časové možnosti ich realizácie.

Ukazovateľ zadlženosti, t. j. celková suma dlhu KSK ku skutočným bežným príjmom predchádzajúceho rozpočtového roka, spĺňa zákonom ustanovené limity.

Záverečný účet obsahuje údaje podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov sú v členení požadovanom podľa rozpočtovej klasifikácie vydané Ministerstvom financií SR (opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v platnom znení) a v rozsahu a miere podrobnosti určenej Zastupiteľstvom KSK v zásadách tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja. Údaje o čerpaní výdavkov podľa programov sú v členení podľa schváleného rozpočtu v programoch.

Pozitívne hodnotím zmeny v prezentovaní ukazovateľov výsledku a ukazovateľov výstupu v programovom rozpočte, kde oproti predchádzajúcim rokům sú uvádzané v prehľadnej tabuľkovej forme plánované hodnoty merateľného ukazovateľa za hodnotený rok, dosiahnutá hodnota (vyhodnotenie roka), ako aj hodnota ukazovateľa za rok predchádzajúci roku hodnotenému.

Prebytok rozpočtového hospodárenia na hotovostnom princípe je v návrhu záverečného účtu vykázaný v sume 27 046 659 eur a je navrhovaný na rozdelenie takto:

2 704 666 eur - prídelenie do rezervného fondu,

16 683 eur - prídela do fondu udržateľnosti projektov,
24 325 310 eur - prídela do fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie.

Podľa § 15 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vyšší územný celok vytvára rezervný fond vo výške určenej zastupiteľstvom, najmenej však 10% z prebytku rozpočtu. Uvedený návrh na tvorbu rezervného fondu je v súlade so zákonom.

Predkladaný návrh záverečného účtu odporúčam prerokovať a schváliť.

V Košiciach dňa 11.04.2022

Ing. Jozef Hudák
hlavný kontrolór KSK